

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 maart 2024
(OR. en, de, sk)

Interinstitutioneel dossier:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 2

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	ONTWERPVERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD inzake natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869 (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling = Verklaringen

Verklaring van Duitsland

De vaststelling van de verordening natuurherstel valt in een tijd van fundamentele uitdagingen voor de landbouwsector. De Bondsrepubliek Duitsland benadrukt het essentiële belang van een landbouwsector die klaar is voor de toekomst. In dit verband zijn functionerende ecosystemen onontbeerlijk. Volgens de Bondsrepubliek Duitsland staat of valt de uitvoering van de verordening natuurherstel met het niet opleggen van extra lasten aan landbouwbedrijven.

Verklaring van Estland

Estland staat volledig achter de verordening natuurherstel. Wij beschouwen de verordening natuurherstel als een van de belangrijkste instrumenten om het gevaarlijke biodiversiteitsverlies in Europa een halt toe te roepen en het tij te keren om voor een gezond, veerkrachtig en veilig milieu voor ons en onze kinderen te zorgen. Biodiversiteit is onze grootste bondgenoot in de strijd tegen klimaatverandering en bij de aanpassing aan de gevolgen ervan. Een duurzame voedselproductie, bosbouw en beschikbaarheid van vitale ecosysteemdiensten zijn afhankelijk van natuur en biodiversiteit. Bovendien dragen wij niet alleen verantwoordelijkheid voor onze eigen burgers en toekomstige generaties, maar ook voor de wereldgemeenschap. Met de verordening wordt een delicaat evenwicht gevonden tussen de noodzakelijke maatregelen om tegemoet te komen aan de dringende en reële behoeften van de natuur, en tegelijkertijd rekening gehouden met de inspanningen en verschillende omstandigheden van de lidstaten, waarbij de nodige flexibiliteit wordt geboden om daar op in te spelen.

Verklaring van Letland

Letland maakt zich nog steeds ernstig zorgen over de proportionaliteit van de herstelbepalingen voor landbouwecosystemen met betrekking tot de maatregelen die gericht zijn op het herstel van organische gronden die voor landbouwdoeleinden worden gebruikt en die ontwaterde veengebieden vormen.

Niettemin steunt Letland de vaststelling van het voorstel voor een verordening betreffende natuurherstel evenals het hoofddoel van het voorstel, namelijk de natuur op het hele continent in ere te herstellen ten behoeve van de biodiversiteit, het klimaat en de bevolking.

Wij zijn van mening dat op inspanningen gebaseerde bepalingen met kwantitatieve doelstellingen voor het herstellen en vernatten van organische bodems nog steeds het risico in zich dragen bepaalde lidstaten met specifieke klimaatomstandigheden onevenredig te treffen.

Letland is een lidstaat met een van de laagste percentages landbouwgrond (30 % van de totale landoppervlakte) in de EU. Tegelijkertijd is Letland een van de weinige lidstaten met het hoogste percentage organische bodems op landbouwgrond.

Gezien deze specifieke kenmerken en omstandigheden mogen herstelmaatregelen voor vernatting geen negatieve gevolgen hebben voor de landbouwproductie, een van de prioritaire economische sectoren van Letland.

Voorts zorgt vernatting ook voor een hogere uitstoot van methaan, het op een na meest bijdragende broeikasgas. In sommige gevallen werkt vernatting de verwezenlijking van Letlands LULUCF-klimaatdoelen tegen, zeker op korte termijn.

De beschikbaarheid van aanvullende financiering is een essentiële voorwaarde voor de verwezenlijking van de streefdoelen van deze verordening.

Bij de vaststelling van milieu- en klimaatdoelstellingen moet er op evenwichtige wijze rekening worden gehouden met alle duurzaamheidsaspecten van landbeheer en land- en bosbouw.

Verklaring van Nederland

De Nederlandse regering herhaalt het belang dat zij hecht aan de verordening natuurherstel en onderschrijft de overkoepelende doelen ervan. Wij willen graag het Franse, het Zweedse, het Spaanse en het Belgische voorzitterschap, alsook de Commissie en het Europees Parlement danken voor hun constructieve aanpak bij het bereiken van een akkoord over deze verordening. Daarnaast willen wij graag onze waardering uitspreken voor alle EU-partners die de zorgen van Nederland serieus hebben genomen en tijdens de onderhandelingen hebben getracht oplossingen te vinden om tegemoet te komen aan deze uitdagingen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft echter met een grote meerderheid een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht tegen de verordening natuurherstel te stemmen, aangezien het een aanzienlijke uitdaging is de huidige en toekomstige doelstellingen voor natuurherstel te verwezenlijken in de context van de hoge bevolkingsdichtheid en de hoge druk op het landgebruik als gevolg van concurrerende economische, sociale en milieuclaims, alsook de daarmee samenhangende risico's van juridische en beleidsmatige gevolgen. De bindende doelstellingen voor 2040 en 2050 die in de verordening zijn opgenomen, vergroten de uitdagingen voor de uitvoering ervan. De Nederlandse regering zal bijgevolg tegen de verordening stemmen.

Nederland is vastberaden de verordening succesvol uit te voeren zodra deze officieel is aangenomen en in werking is getreden. Wij zullen ernaar streven de verordening op zodanige wijze uit te voeren dat de administratieve lasten en wettelijke vereisten voor maatschappelijk relevante projecten zo beperkt mogelijk blijven. Daarnaast zullen wij binnen het kader van de verordening inzetten op het multifunctioneel gebruik van grond en hulpbronnen. Nederland ziet ernaar uit in permanente dialoog te staan met de Commissie en de lidstaten om ervoor te zorgen dat de verordening zal bijdragen tot het herstel van de ecosystemen voor mens, klimaat en planeet.

Verklaring van Slowakije

Slowakije ondersteunt de doelstelling van de ontwerpverordening om bij te dragen tot het aanhoudende, langdurige en duurzame herstel van de biodiversiteit en de veerkracht van de natuur in de land- en zeegebieden van de EU door ecosystemen te herstellen, bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie inzake mitigatie van en aanpassing aan de klimaatverandering, en haar internationale verplichtingen na te komen.

Wij zijn echter van mening dat de inspanningen ter verwezenlijking van deze doelstelling de uitgangssituaties en behoeften van de verschillende ecosystemen in de lidstaten niet mogen veronachtzamen. Vanuit een Europees perspectief zullen de grootste inspanningen voor natuurherstel moeten worden geleverd waar de ecosystemen het meest door menselijke activiteit zijn veranderd en aangetast. In Slowakije zijn nog steeds ecosystemen met een hoog percentage natuur en biodiversiteitsbehoud terug te vinden, wat blijkt uit de nationale score van 82,7 op het gebied van biodiversiteit in de Environmental Performance Index (milieuprestatie-index, EPI) van 2022. Deze positieve punten moeten zo veel mogelijk in stand worden gehouden. Deze situatie is voor een groot deel het gevolg van huidige en, in veel gevallen, langlopende en actieve praktijken op het gebied van landschaps- en natuurbehoud in Slowakije. Naast professionele en vrijwillige natuurbeschermers, hebben boeren, bosbouwers en boscijneren, en lokale gemeenschappen in Slowakije historisch gezien een integrale rol in deze inspanningen gespeeld.

De toekomstige toepassing van de verordening moet derhalve worden gebaseerd op een eerlijke verdeling van de inspanningen in de lidstaten. Voor de doeltreffende toepassing van de verordening moeten de indicatoren, de gunstige gebieden en de toestandbeoordelingen van habitats correct en op adequate niveaus worden vastgesteld. Zo niet, dan maakt dit de verschillen in de toestand van de ecosystemen en het gebruik van natuurlijke rijkdommen in de lidstaten van de Unie wellicht alleen maar groter, en zal de socio-economische impact in de lidstaten verschillen.

Wij zijn van oordeel dat de toepassing van de verordening zal bijdragen tot een verhoogde administratieve en financiële last die in aanzienlijke mate op de schouders van de lidstaten zal komen te liggen. Daarom moet er met overheidsfinanciering een stabiele en voorspelbare garantie worden geboden op toereikende middelen om de nieuwe maatregelen uit te voeren en te compenseren voor de uiteenlopende inperkingen van de economische activiteit.

Verklaring van de Commissie

De EU en haar lidstaten zijn partij bij het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden van de Economische Commissie van de Verenigde Naties voor Europa (VN/ECE) (het “Verdrag van Aarhus”) van 25 juni 1998.

De lidstaten zorgen ervoor dat leden van het betrokken publiek die een voldoende belang hebben of die stellen dat er inbreuk is gemaakt op een recht overeenkomstig nationaal recht, in beroep kunnen gaan bij een rechtbank of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan om de materiële of formele rechtmatigheid van de nationale herstelplannen en eventuele nalatigheden van de bevoegde autoriteiten aan te vechten, ongeacht de rol die leden van het betrokken publiek hebben gespeeld bij het voorbereiden en opstellen van dergelijke nationale herstelplannen. Dit moet in overeenstemming zijn met de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake toegang tot de rechter bij milieuaangelegenheden en met volledige inachtneming van de verplichtingen die de lidstaten als partij bij het Verdrag van Aarhus zijn aangegaan¹.

¹ Zie ook de mededeling “Verbetering van de toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden in de EU en haar lidstaten” (doc. 11854/20 - COM(2020) 643).